

Development of Atatürk Perception Scale: Validity and Reliability Study

Cengiz DÖNMEZ¹

Ercenk HAMARAT²

ABSTRACT. The purpose of this study is to develop a scale which determines teacher candidates' perceptions of Atatürk. Teacher candidates who will teach related subjects in their professional lives are targeted. For this purpose, a scale with four themes is prepared after literature review and expert views on the subject. Piloting of the draft is carried out with 209 teacher candidates from the department of History and Social Sciences in a Faculty of Education at a state university. As a result of the process of developing the scale, a final 32 item scale, which explains 45.63% of the total variance and has 14.60 one-factor solution with eigenvalues, was reached. In the scale, total item correlation values of the items were in the range of .51 and .71 and item factor loads are in the range of .43 and .81. As for that, Cronbach Alfa coefficient for internal consistency of the items was .94. These reached values show that The Perception of Atatürk Scale is valid and reliable in acceptable standards. In other words, the findings indicate that the scale is sufficient to measure teacher candidates' perceptions of Atatürk.

Key words: Atatürk, perception, scale development

SUMMARY

Purpose and significance: World conditions in the first quarter of the twentieth century prepared the birth of a great leader who would leave his mark in history. After the World War I, in the face of the country had fallen, launching an all-out struggle for the independence of the nation was inevitable. Atatürk, the leader of this struggle, won major military victories with zealous sacrifice of the Turkish nation. Atatürk as a leader, who achieved this struggle on behalf of the Turkish nation inside and outside tirelessly and relentlessly, with great courage and determination, and who achieved great success in all areas is quite important and valuable. Not assuming the triumph of Independence War enough for national struggle, Atatürk established a state and carried out many reforms in order to make a more modern nation. Especially in line with the principle of Reformism, he carried out reforms in different areas to enable the New Turkish State to reach the level of contemporary civilization. These are important for survival of the state and the nation, and they should be taught to new generations. Individuals, especially teacher candidates who will teach Atatürk and related topics, who do not know what Atatürk did, who do not assimilate reforms carried out in accordance with the basic principles and who cannot comprehend Kemalist thought system should not be expected to comment and understand the past, present and future properly. Therefore, priorly the Perception of Atatürk has been entreated. The aim of this study, mentioned in the scope of the theoretical framework, is to develop a scale which will determine the teacher candidates', who will directly teach related subjects in their professional lives, perception of Atatürk.

Methods: In the scale development process, in the piloting process, the group was consisted of 209 teacher candidates from the Faculty of Education at a state university. In this group, there were 52 (24,9%) teacher candidates from the department of Teaching History and 152 (75,1%) from the Department of Teaching Social Sciences who are still continuing their education. Through a detailed review of the literature on the subject by the researchers, an item pool of 45 items was prepared. The prepared item pool was presented to the opinions of the field's experts. The number of items was reduced to 41 by removing the less relevant subjects and expressions far from being an expression of perception from the item pool by field experts. Besides, the remained items in the pool were examined by a language specialist. The research was prepared in a 5-point Likert type to have useful and sensitive scale items. Scale items, considering the state of an item to reflect an opinion in the perception nature of the statements, were graded as "No", "Partly", "A Little", "Quite", "Exactly" by the researchers. By adding an instruction that includes the purpose of the scale and the issues that need to be applied with care, and participants' coding section, the last format for the draft scale was created for the pilot scheme. The maximum score of participants can get from this scale is 160, the

¹ Gazi University Gazi Education Faculty Department of Elementary Education, cdonmez@gazi.edu.tr

² Gazi University Gazi Education Faculty Department of Elementary Education, ercenkhamarat@gazi.edu.tr

minimum score is 32. On the other hand, data collection process during the pilot scheme was carried out by the researchers themselves. After the distribution of the draft scales to the teacher candidates, necessary explanations were made and data collection process took 10-12 minutes on average in each class.

Results: After the data entries in post-implementation, item-total correlations were handled in order to determine the predictive power of the item-total score of the items in the scale. To demonstrate the construct validity of the scale, Exploratory Factor Analysis (EFA) was used. The research is only contented with EFA. Confirmatory Factory Analysis (CFA) was not used because an adaptation from other cultures to our culture is out of question. Content validity was examined by an expert. In addition, Cronbach Alpha coefficient was calculated for the scale's internal consistency reliability. Thus, performing the adequate procedure on the validity and reliability was aimed. For the Perception of Atatürk Scale, item total correlation values were between the range of .51 and .77. According to these values, all the items maintained their place because there was not an item at 30 or below it considering the fact that according to scale development standards, this value and the items below it which have item -total correlation should be removed from the scale. Based upon the obtained values, it can be said that the reliability of the items in the scale is high and they can be suited to measure similar behavior. The assumptions of making EFA are Kaiser-Mayer-Olkin (KMO), Measure of Sampling Adequacy Value and Bartlett's Approximation Chi-squared Statistics. It is established that the Perception of Atatürk Scale's KMO value is .94 and Barlett's Test result is meaningful (.00). These values show that the adequacy of the sample size is sufficient and data are pertinent for the application of factor analysis. After a group of AFA sequences, items 14, 18, 22, 25, 26, 33, 35, 39, and 41 were below .40 value and removed from the scale. In addition, an ultimate 32-item scale was achieved. As a result of the analysis made without any spinning method, a single factorial construct explaining 45.63% of the total variance and with 14.60 eigenvalue is obtained. Scale items' item factor loads varied between .43 and .81. This shows the scale's high level of construct validity. Cronbach Alpha coefficient was found .94 for internal consistency.

Discussion and conclusions: According to values, the Perception of Atatürk Scale is highly reliable. The scale's acceptable level of validity and reliability is demonstrated by all the values gathered. Moreover, findings concerning the scale show that the scale is sufficient to measure the perception of Atatürk. Based on the construction mentioned in this study, different studies can be conducted related to this subject.

Atatürk Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması

Cengiz DÖNMEZ³

Ercenk HAMARAT⁴

ÖZ. Bu çalışmanın amacı, Atatürk'e yönelik öğretmen adayı (meslek yaşamında ilgili konuların doğrudan öğretimini yapacak olan öğretmen adayları hedeflenmektedir) algısını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirmektir. Bu amaçla konuya ait literatür incelemesi ve uzman görüşleri sonrasında 41 maddelik taslak ölçek hazırlanmıştır. Hazırlanan taslağın pilot uygulaması, bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 209 tarih ve sosyal bilgiler öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Ölçek geliştirme süreci sonunda toplam varyansın 45.63'ünü açıklayan ve 14.60 özdeğerine sahip tek faktörlü yapıda 32 maddelik bir nihai ölçeğe ulaşılmıştır. Ölçekteki maddelerin madde toplam korelasyon değerleri .51 ile .77 ve madde faktör yükleri .43 ile .81 aralığında yer almaktadır. Maddelerinin iç tutarlılığına yönelik Cronbach Alpha katsayısı ise .94 değerinde bulunmuştur. Ulaşılmış olan bu değerler, Atatürk Algısı Ölçeğinin kabul edilebilir standartlarda geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Bir diğer ifade ile elde edilen bulgular ölçeğin Atatürk algısını ölçebilecek yeterlikte olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, algı, ölçek geliştirme

GİRİŞ

Atatürk'ün Türk milletinin lideri olarak ortaya çıktığı dönemin askeri, siyasi, sosyal ve ekonomik şartları göz önünde bulundurulduğunda, planladığı işleri gerçekleştirebilmek için bu alanlarda büyük mücadeleler vermek zorunda olduğu açıktır. Çünkü özellikle Birinci Dünya Savaşı ve Mondros Mütarekesi sonrası şartlar bellidir ve hem düşmanı yurttan atmak hem de Türk milletini muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak için uzun ve çok zor bir mücadele gerekmektedir. İşte Atatürk Türk milleti adına bu mücadeleyi içte ve dıştaki bütün olumsuz şartlara rağmen yılmadan, bıkmadan büyük bir cesaret ve azimle gerçekleştirmiş ve her alanda başarılar elde etmiş büyük bir lider olarak önemlidir, değerlidir.

O'nun başarısı Türk milletinin kaderini değiştirmiştir. Bu sebeple gelecek nesillere örnek teşkil etmesi açısından da üzerinde durulmalıdır. Tabii ki Atatürk'ün başarısında etkili olan birçok faktörden söz etmek mümkündür. Özellikle Türklüğe özgü azim, irade ve kararlılığı temsil eden kişiliğinin büyük payı vardır (Eroğlu, 1988). Bu bağlamda bir yabancı yazarın ifadesi önemlidir: "Bitmek bilmeyen bir enerji ve ince bir zekâ. Bunların bileşiminden ise, mümkün olanın ve ulaşılabilenin sınırlarını hep zorlayan, ancak bunları aşmayı hiç düşünmeyen bir azim doğmuştur. Çok tehlikeli teşebbüslerde dahi ölçüyü aşmamak ve bunun bilincinde olmak. İşte Atatürk'ün karakteri budur" (Doerfer, 1997). Bu özellikleriyle enerji ve zekâsını vatanın kurtuluşu uğruna harcayan Atatürk, milletinin önderi olarak onurlu bir savaş sonrası Yeni Türk Devleti'nin varlığı ve bağımsızlığını tüm dünyaya ilan etmiş ve kabul ettirmiştir (Yavuz, 1990).

Atatürk, Millî Mücadele hareketini sadece Kurtuluş Savaşı'nı kazanmakla yeterli saymayıp, kurduğu devlet ve milleti çağdaş kılmak amacıyla birçok alanda inkılâplar gerçekleştirmiştir. Özellikle Yeni Türk Devleti'nin yol haritası olan Atatürk İlkeleri Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve İnkılâpçılık bu amaca dönük önemli adımlar niteliğindedir. Bunlardan İnkılâpçılık kapsamında devlet ve milletin Yeni Dünya düzeninde varlığını koruyabilmesi için toplumun her alanında anahtar rol oynayan eğitimle ilgili önemli çalışmalar yapmıştır.

Atatürk 25 Temmuz 1924 tarihli veciz ifadesinde; "Yeni Türkiye'nin birkaç seneye sığdırdığı askeri, siyasi, idari inkılâplar, sizin muhterem muallimler, sizin içtimai ve fikri inkılâptaki muvaffakiyetlerinizle teyit olunacaktır. Hiçbir zaman hatırımdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden 'fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür' nesiller ister" (MEB, 1980) diyerek öğretmenlerin Cumhuriyet için önemine vurgu yapmıştır.

³ Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü, cdonmez@gazi.edu.tr

⁴ Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü, ercenkhamarat@gazi.edu.tr

Atatürk'ün Cumhuriyetin ilk yıllarında onun geleceği için vazgeçilmez gördüğü öğretmenler, bugün o misyonlarının yanında Atatürk'ü ve eserlerini yeni nesillere öğretecek kişiler olarak da dikkate alınmalıdırlar. Bu sebeple günümüzde öğretmen veya öğretmen adaylarının Atatürk'e yönelik algılarının belirlenmesi önemlidir. İşte geliştirilen Atatürk algısı ölçeği bunu belirlemeye yöneliktir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Ölçek maddelerinin pilot uygulamasının yapıldığı çalışma grubunu (n=209) bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesindeki tarih öğretmenliği (n=52, %24,9) ile sosyal bilgiler öğretmenliği (n=152, %75,1) öğrencilerinin bir kısmı oluşturmaktadır. Tabachnick ve Fidell (2001) ölçek geliştirme için çalışma yapılacak pilot gruptaki birey sayısı için genel olarak 100 ve altını yetersiz, 300 civarını iyi, 1000 civarını ise mükemmel olarak öngörmektedirler. Diğer bir taraftan Stevens (2002) pilot gruptaki birey sayısı için 200 – 300 arasını oldukça yeterli görmektedir.

Ölçeğin Geliştirilme Aşamaları

İlgili alan yazın araştırmacılar tarafından gözden geçirilerek 45 maddelik bir madde havuzu hazırlanmış ve konu ile ilgili yayın yapmış olan alan uzmanlarının görüşüne sunulmuştur. Kapsam dikkate alınarak konuyla ilişkisi zayıf bulunan ve algı ifadesi olmaktan uzak ifadeler çıkarılarak madde sayısı 41'e düşürülmüştür (Tavşancıl, 2005). Ayrıca madde havuzunda kalan maddeler bir dil uzmanına incelenmiştir.

Araştırmada ölçek kullanışlı ve duyarlı olması için Likert (1932) tarafından geliştirilen 5'li tipte hazırlanmıştır. Ölçekteki maddeler hususi olarak bireyin maddeye katılımından ziyade, algı ifadelerinin doğası gereği maddenin bireyi yansıtmaması durumu dikkate alınarak 1'den 5'e doğru puanlanmak kaydıyla “Hiç”, “Kısmen”, “Biraz”, “Oldukça” ve “Tamamen” şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçeğin amacını ve dikkat edilmesi gereken hususları içeren bir yönerge ve katılımcıların cevaplarını kodlayacakları bölüm eklenerek pilot uygulama için taslak ölçeğe son şekli verilmiştir. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 160, minimum puan ise 32'dir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın pilot uygulaması sırasında veri toplama işlemi bizzat araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Taslak ölçekler sınıflarda öğrencilere dağıtıldıktan sonra gerekli açıklamalar yapılmış ve veri toplama işlemi her sınıfta 10-12 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Ölçekteki maddelerin madde toplam puanını yordama gücünü belirlemek amacıyla madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek için Açıklayıcı Faktör Analizi-AFA kullanılmıştır. Bu çalışmada farklı bir kültürden kültürümüze uyarlama söz konusu olmadığından Doğrulayıcı Faktör Analizi-DFA yapılmamıştır (Harrington, 2009). Kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Ölçeğin iç-tutarlılık güvenilirliği için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

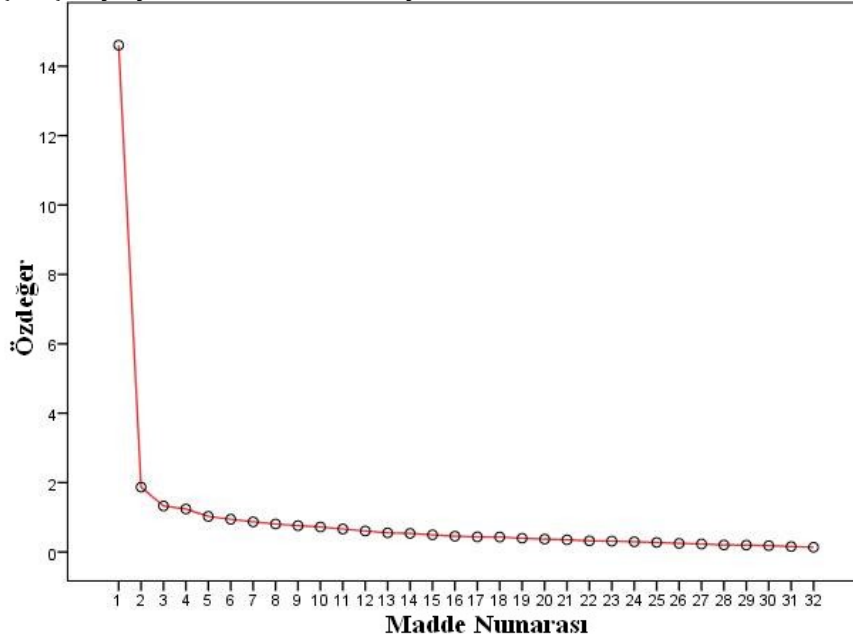
Maddelerin madde toplam puanını yordama gücünü belirlemek amacıyla öncelikle madde toplam korelasyonları hesaplanmıştır. Tablo 1'de, ölçekte yer alan maddelere ilişkin madde toplam korelasyonları verilmiştir.

Tablo 1. Atatürk Algısı Taslak Ölçeğine İlişkin Madde Toplam Korelasyonları

Madde Nu.	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Nu.	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Nu.	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Nu.	Madde Toplam Korelasyonu
1.	.66	12.	.60	23.	.75	34.	.74
2.	.76	13.	.67	24.	.64	35.	.57
3.	.68	14.	.57	25.	.68	36.	.58
4.	.63	15.	.64	26.	.66	37.	.71
5.	.60	16.	.70	27.	.53	38.	.69
6.	.67	17.	.64	28.	.51*	39.	.66
7.	.63	18.	.61	29.	.72	40.	.67
8.	.73	19.	.62	30.	.70	41.	.77**
9.	.65	20.	.50	31.	.72		
10.	.63	21.	.68	32.	.67		
11.	.74	22.	.68	33.	.66		

N=209, *En düşük korelasyon, **En yüksek korelasyon

Bir ölçekte madde toplam korelasyonu katsayıları için $r \geq .40$ için çok iyi bir madde ve $.30 \leq r \leq .39$ için iyi derecede bir maddedir denmektedir (Büyüköztürk, 2008). Atatürk Algısı Ölçeği için madde toplam korelasyonu değerleri .51 ile .77 arasında değişmektedir. Bu değerlere göre .30 ve altında madde toplam korelasyonuna sahip bir madde olmadığı için ölçekteki tüm maddeler yerini korumuştur. Zira bu değerlerden hareketle ölçekte yer alan maddelerin güvenilirliklerinin yüksek ve benzer davranışı ölçmeye yönelik oldukları da söylenebilir.

Şekil 1. Özdeğer-Madde Çizgi Grafiği

Ölçeğin yapı geçerliğine dönük olarak Açımlayıcı Faktör Analizi-AFA yapılmıştır. Açımlayıcı Faktör Analizi, aynı yapıyı ölçen değişkenleri bir çatı altında toplayarak ölçmeyi, aynı karakteristiğe sahip ölçme aracının maddelerini aynı faktör altında toplamayı ve böylece değişken sayısını azaltmayı amaçlayan istatistiksel tekniğin adıdır (Foster, Barkus ve Yavorsky, 2006; Ural ve Kılıç, 2006; Jolliffe, 2005; Gorsuch, 2003). AFA yapabilmenin varsayımları Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) Örneklem Ölçüm Değer Yeterliği ve Barlett Testi Yaklaşık Ki-Kare Değeri'dir. Bunun için öncelikle bu iki değere bakılmıştır. Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) ve Barlett Testi pilot uygulama çalışma grubunun ve ölçekte yer alan maddeler arasındaki korelasyonun uygunluğuna yöneliktir. Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) değerinin .60'ın üzerinde çıkması kabul edilebilirdir ve bu değer yükseldikçe Barlett Testi sonucu elde edilen değer de yükselecektir (Foster, Barkus ve Yavorsky, 2006). Atatürk Algısı Ölçeği'nin Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) değerinin .94 ve Barlett Testi sonucunun anlamlı (.00) olduğu tespit edilmiştir. Bu değerler faktör analizi uygulanabilirliği için örneklem büyüklüğünün yeterli ve verilerin uygun olduğunu göstermektedir.

Faktör yapısını ortaya koymak için anlamlı sonuçlara ulaşmayı sağlayan döndürülmemiş temel bileşenler analizi kullanılmıştır (Stevens, 2002). Büyüköztürk (2008) bir ölçekteki maddelerin faktör yük değerlerinin .45 veya daha yüksek olmasının oldukça istenen bir sonucun göstergesi olacağını; az sayıda madde için bu sınır değer .30'a indirilebileceğini belirtmektedir. Bu araştırmadaki ölçek için faktör yük sınır değeri .40 kabul edilmiştir (Foster, Barkus ve Yavorsky, 2006; Stevens, 2002). Gerçekleştirilen bir grup AFA silsilesinin ardından .40 değerinin altında kalan 14., 18., 22., 25., 26., 33., 35., 39. ve 41. maddeler ölçekten çıkarılmış ve 32 maddelik nihai ölçek elde edilmiştir.

Nihai ölçek oluştuktan sonra ilk önce maddelere ilişkin özdeğerlere dayalı olarak özdeğer-madde çizgi grafiği (scree plot) incelenmiştir. Şekil 1'de özdeğer-madde çizgi grafiği verilmiştir.

Özdeğer-Madde Çizgi Grafiği'nde yer alan yamaç eğrisinde yüksek ivmeli dik düşüşlerin yaşandığı faktör önemli faktör sayısını verirken, yatay çizgiler faktörlerin beraberinde getirdikleri ek varyansların birbirine oldukça yakın olduğunu gösterir (Büyüköztürk, 2008). Grafik incelendiğinde oldukça dik bir düşüş gösteren çizgi göze çarpmakta ve diğer birleşim noktalarının tamamı yatay düzlemde uzanmaktadır. Buna bakılarak ölçekte yer alan tüm maddelerin tek bir boyut altında toplandığı yorumu yapılabilir.

Atatürk Algısı Ölçeği'ne ilişkin faktör yükleri, toplam açıklanan varyans değeri ve özdeğer Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Atatürk Algısı Ölçeğinin Faktör Yükleri, Açıkladığı Varyans ve Özdeğeri

Nu.	Maddeler	Faktör Yüğü
1.	Atatürk ile ilgili anlatılanları dikkatlice dinlerim.	.67
2.	Madde	.74
3.	Madde	.74
4.	Madde	.61
5.	Atatürk'ün hayatı ile ilgili yeterli bilgiye sahibim.	.44
6.	Madde	.67
7.	Madde	.69
8.	Madde	.76
9.	Madde	.71
10.	Atatürk ile ilgili görsel malzemeleri aslına uygunluğuna göre ayırt edebilirim.	.48
11.	Madde	.77
12.	Madde	.64
13.	Madde	.67
14.	Madde	.61
15.	Lisansüstü eğitimimde Atatürk ile ilgili çalışma yapmak isterim.	.60
16.	Madde	.48
17.	Madde	.64
18.	Madde	.60
19.	Madde	.77
20.	Hayat felsefemin şekillenmesinde Atatürk önemli bir etkiye sahiptir.	.78
21.	Madde	.72
22.	Madde	.51
23.	Madde	.43*
24.	Madde	.78
25.	Anıtkabir her öğrenci tarafından ziyaret edilecek yerlerin başında gelir.	.71
26.	Madde	.72
27.	Madde	.70
28.	Madde	.81**
29.	Madde	.49
30.	Atatürk'ün fikirlerini her ortamda savunabilirim.	.77
31.	Madde	.75
32.	Madde	.74
Açıklanan Toplam Varyans		%45.63
Özdeğer		14.60

*En düşük faktör yükü, **En yüksek faktör yükü

Herhangi bir döndürme tekniği kullanılmadan yapılan analiz sonucu özdeğeri 14.60 olan ve toplam varyansın %45.63'ünü açıklayan tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçek maddelerinin madde faktör yükleri .43 ile .81 arasında değişmektedir. Bu da ölçeğin yapı geçerliğinin oldukça yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Ölçekte tek faktörlü bir yapının toplam varyansın büyük çoğunluğunu açıklaması kendi başına tek faktörlülüğe kanıt olmasının yanı sıra açıklanan toplam

varyansın %30 ve daha fazla olması da tek faktörlü yapı için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2008).

Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alfa katsayısı yani iç tutarlılık değerleri incelenmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .94 bulunmuştur. Genel olarak Cronbach Alfa katsayısının .70'in üzerinde olması yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2008; Gorsuch, 2003; Cronbach, 1951). Ulaşılan bu değere göre Atatürk Algısı Ölçeği'nin iç tutarlılık katsayısı oldukça yüksek, bir başka ifade ile ölçek yüksek düzeyde güvenilirirdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenlik yaşamlarında Atatürk ve ilişkili konuların öğretimini yapacak öğretmen adaylarının Atatürk'e yönelik algılarını ölçmeye dönük ölçek geliştirme çalışması, bir devlet üniversitesine bağlı eğitim fakültesinde öğrenimini sürdüren 209 tarih ve sosyal bilgiler öğretmen adayı ile yürütülmüştür.

Ölçek geliştirme süreci sonunda 41 madde pilot uygulamaya sokulup toplam varyansın 45.63'ünü açıklayan ve 14.60 özdeğerine sahip tek faktörlü yapıda 32 maddelik bir nihai ölçeğe ulaşılmıştır. Ölçekteki maddelerin madde toplam korelasyonları .51 ile .77 değerleri arasında değişmektedir. Ayrıca ölçekte yer alan maddelerin madde faktör yükleri .43 ile .81 değerleri arasında değişmektedir. Ölçek maddelerinin iç tutarlılığına yönelik ise Cronbach Alpha katsayısı .94 değerinde çıkmıştır. Tüm bu değerler ölçeğin kabul edilebilir düzeylerde geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Ayrıca ölçeğe ilişkin elde edilen bulgular ölçeğin Atatürk algısını ölçebilecek yeterlikte olduğunu göstermektedir.

Atatürk Algısı Ölçeğine ilişkin elde edilen verilerden yola çıkılarak araştırmacılar için bazı önerilerde bulunulabilir. Bu ölçek ile literatürde bulunan diğer lider algısı ölçekleri arasındaki korelasyona bakılabilir. Bu çalışmada geliştirilen ölçek öğretmen adayı algısına yöneliktir. Aynı doğrultuda öğretmen algısına ilişkin yapılara da ulaşılabilecek çalışmalar yapılabilir. Son olarak geliştirilen bu ölçekteki yapı, uygun popülasyonlarda yeniden test edilebilir.

KAYNAKÇA

- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*. Vol. 16, Issue. 3; 297 - 334.
- Doerfer, G. (1997). Atatürk'ün Kişiliği ve Hizmetleri. İç. *Mustafa Kemal Atatürk 1881-1991*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayını.
- Eroğlu, H. (1988). Atatürk'ün Üstün Kişiliği. İç. *Atatürkçülük: Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Foster, J. J., Barkus, E. and Yavorsky, C. (2006). *Understanding and Using Advanced Statistics*. London: Sage Publications.
- Gorsuch, R. L. (2003). Factor Analysis. Weiner, I. (Ed.), *Handbook of Psychology: Research Methods in Psychology* (p. 143-164). New Jersey: John Wiley and Sons Inc.
- Harrington, D. (2009). *Confirmatory Factor Analysis*. New York: Oxford University Press.
- Jolliffe, T. I. (2005). Factor Analysis. Armitage, P., Colton, T. (Eds.), *Encyclopedia of Biostatistics* (p. 1-8). New Jersey: John Wiley and Sons Inc.
- Likert, R. (1932). *A Technique for the Measurement of Attitudes*. New York: John Wiley and Sons Inc.
- MEB (1980). *Atatürk Diyor ki*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Stevens, J. (2002). *Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS İle Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yavuz, Ü. (1990). *Atatürk İmparatorluktan Milli Devlete*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.